

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **V. E.**, zast. JUDr. Matějem Šedivým, advokátem, se sídlem Václavské náměstí 831/21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 4. 2024, č. j. OAM-46/BA-BA07-ZA03-2024, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 6. 2024, č. j. 20 Az 17/2024-28,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný shora označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (zákon o azylu).

[2] Žalobce brojil proti napadenému rozhodnutí žalobou u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) zamítl.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se nyní proti napadenému rozsudku brání kasační stížností, jejíž součástí učinil i návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[4] Tento návrh stěžovatel odůvodňuje pouze obecnými důvody. Cituje platnou právní úpravu (§ 107 s. ř. s. a § 73 odst. 2 téhož zákona) a uvádí, že jsou splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a že v případě nevyhovění tomuto návrhu mu hrozí vycestování z České republiky. Má za to, že nebylo prokázáno, že mu při opuštění území České republiky nehrozí azylově relevantní nebezpečí, tedy ohrožení jeho života nebo zdraví a poukazuje na vybrané pasáže obsažené v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011-100, které cituje. Upozorňuje i na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, podle kterého rozhodnutí o přiznání odkladného účinku má předběžnou povahu a nelze jím předjímat rozhodnutí o věci samé.

[5] Žalovaný uvádí, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nejsou splněny, a proto navrhuje jej nepřiznat.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a dospěl k závěru, že podmínky pro vyhovění tomuto návrhu podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. nejsou splněny.

[7] Podle § 107 s. ř. s., kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přičemž za tím účelem přiměřeně užije § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. *je k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti třeba, aby výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a současně přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*

[8] Z četné judikatury Nejvyššího správního soudu lze dovodit, že institut odkladného účinku se primárně vztahuje k žalobě jako prostředku ochrany veřejných subjektivních práv. Kasační stížnost je však mimořádným opravným prostředkem směřujícím proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu. Odkladný účinek vůči pravomocnému rozhodnutí by proto měl být přiznáván pouze v ojedinělých případech, pro něž zákonodárce užil slova o „nepoměrně větší újmě“. Přiznáním odkladného účinku se totiž prolamují právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákoným postupem zrušeno. Tímto zákoným postupem je meritorní rozhodnutí o kasační stížnosti, nikoliv přiznání odkladného účinku (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2013, č. j. 5 Afs 84/2012-31). Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[9] Podle tohoto ustanovení soud může přiznat žalobě odkladný účinek za současného splnění dvou podmínek: (1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a (2) přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Ve smyslu § 107 s. ř. s. uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti.

[10] Důvody existence nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou zásadně individuální a jsou také závislé na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a osvědčit vznik újmy má proto stěžovatel zpravidla poukazem na konkrétní skutkové okolnosti věci. Vznik újmy musí být v příčinné souvislosti s výkonem napadeného rozsudku či jiným právním následkem plynoucím z rozsudku, popř. z rozhodnutí aprobevaného rozsudkem krajského soudu. Zároveň musí jít o následek určité intenzity, aby jej bylo vůbec možno označit za újmu; zákon hovoří o újmě „nepoměrně větší“. To má svou logiku, protože v řízeních, v nichž není vyhověno žádosti účastníka, případně je mu zrušeno či omezeno nějaké oprávnění nebo uloženo opatření či správní trest, na účastníka pochopitelně budou doléhat právní následky negativního rozhodnutí – ať by byly seabemírnější – tíživěji než na veškeré další osoby, kterých se rozhodnutí vůbec netýká.

[11] Stěžovatel se však v návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti omezuje jen na obecná a ničím nepodložená tvrzení o tom, že jsou splněny podmínky pro vyhovění

pokračování

jeho návrhu, a že v případě nepřiznání odkladného účinku mu hrozí vycestování z České republiky, přičemž může být ohrožen jeho život nebo zdraví. Uvedená tvrzení však blíže nerozvádí a neupřesňuje. Stěžovatel tedy neuvádí ani neosvědčuje žádné skutečnosti, na jejichž základě by bylo možné učinit závěr o vzniku újmy a následně ji poměřit s kolidujícím důležitým veřejným zájmem. Jak shora uvedeno, jeho návrh převážně spočívá v doslovné citaci relevantní právní úpravy a judikatury Nejvyššího správního soudu.

[12] Jakkoliv stěžovatel odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které může být pro zachování práva stěžovatele na spravedlivý proces nezbytné jeho setrvání na území do doby pravomocného rozhodnutí o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, tato judikatura byla korigována usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019-38. V něm rozšířený senát upřesnil, že *„zájem cizozemského stěžovatele na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti či jeho právo být v kontaktu s advokátem a s tím související ochrana spravedlivého procesu nemohou být samy o sobě bez dalších individuálních okolností důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti“*. Žádné další individuální okolnosti odůvodňující přiznání odkladného účinku však stěžovatel netvrdí.

[13] V posuzované věci proto stěžovatel břemeno tvrzení a břemeno důkazní o existenci skutečností opodstatňujících přiznání odkladného účinku kasační stížnosti neunesl a ani Nejvyšší správní soud nezjistil okolnosti, které by svědčily o tom, že situace stěžovatele patří právě mezi ty ojedinělé případy, pro něž je institut odkladného účinku kasační stížnosti vyhrazen. Stěžovatelova tvrzení jsou velmi obecná a nelze z nich seznat, v čem konkrétně mu nepřiznáním odkladného účinku má vzniknout zásadní újma, a to taková, která je nepoměrně větší, než jaká by mohla vzniknout jiným osobám přiznáním odkladného účinku. Ani důkazně stěžovatel svůj návrh na přiznání odkladného účinku nepodložil.

[14] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že stěžovatel ve svém návrhu na přiznání odkladného účinku netvrdil a neprokázal žádné skutečnosti, které by svědčily o mimořádnosti situace a splnění první z výše uvedených podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti předpokládaných v § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 téhož zákona. Nebylo proto třeba se zabývat splněním druhého ze shora formulovaných předpokladů. Z uvedeného důvodu Nejvyšší správní soud odkladný účinek kasační stížnosti nepřiznal. Tím však žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. srpna 2024

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu